

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю А4 Середня освіта
предметна спеціальність А4.05 Середня освіта (Біологія та
здоров'я людини)
галузі знань А Освіта
Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я
людини)
Вчитель-бакалавр біології та основ здоров'я

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою
Голова Вченої ради

_____ **Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ**
(Протокол №__ від «__» ____ 2026 р.)

ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ з «01» вересня 2026 р.
Ректор

_____ **Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ**
(Наказ №__ від «__» _____ 2026 р.)

Чернівці – 2026 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«РОЗРОБЛЕНО»

Робочою групою кафедри ботаніки
та природоохоронної діяльності
Керівник робочої групи

_____ Світлана ЛІТВІНЕНКО

«___» _____ 2026 р.

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри ботаніки та
природоохоронної діяльності
Завідувач кафедрою

_____ Ілля ЧОРНЕЙ

Протокол № _____
від «___» _____ 2026 р.

«СХВАЛЕНО»

Вченою радою навчально-
наукового інституту
біології, хімії та біоресурсів
Голова Вченої ради

_____ Руслан БЕСПАЛЬКО

Протокол № _____
від «___» _____ 2026 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Науково-методичною радою ЧНУ

Голова Науково-методичної ради

_____ Тетяна ФЕДІРЧИК

Протокол № _____
від «___» _____ 2026 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Начальник навчального відділу

_____ Ярослав ГАРАБАЖІВ

«___» _____ 2026 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник Центру забезпечення
якості вищої освіти

_____ Ірина КУШНІР

«___» _____ 2026 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) є нормативним документом, що визначає: вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, що необхідні для виконання даної програми; очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач.

У зв'язку з відсутністю Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, за спеціальністю А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) галузі знань А Освіта, при складанні освітньої програми використано досвід з розробки освітніх програм за вказаною спеціальністю Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Львівського національного університету імені Івана Франка, Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Запорізького національного університету, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Педагогічного університету імені Комісії національної освіти у Кракові, Вроцлавського університету, університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні, та враховані вимоги таких нормативних документів:

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. № 519). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5> зі зміною № 10 від 25.10.2021 р. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0810930-21#n45>
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
6. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом Міністерства освіти і науки України №1225 від 29.08.2024 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
7. Про затвердження Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву»: Наказ МОН України від 30 червня 2026 р.

та з урахуванням нормативних документів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі:

Гарант освітньої програми:

Світлана ЛІТВІНЕНКО – доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат біологічних наук, доцент.

Члени робочої групи:

Ілля ЧОРНЕЙ – завідувач кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор біологічних наук, професор.

Юрій МОСЕЙЧУК – декан факультету фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор педагогічних наук, професор.

Лідія ХУДА – доцент кафедри біохімії та біотехнології, заступник директора ННІ біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича з навчально-методичної роботи, кандидат біологічних наук, доцент.

Ігор МАРЦЕНЯК – доцент кафедри терапії, реабілітації та здоров'язбережувальних технологій Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат медичних наук, доцент

Тетяна БУДЖАК – заступник директора з навчально-методичної роботи Чернівецького ліцею № 3 медичного профілю Чернівецької міської ради, вчитель біології, вчитель-методист.

Олена РОЖЕНЮК – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Абрам'юк Галина Йосипівна – директор Чернівецького ліцею № 5 «Оріяна» Чернівецької міської ради, вчитель біології, вчитель-методист, спеціаліст вищої категорії

**Профіль Освітньої програми «Середня освіта
(Біологія та здоров'я людини)»
зі спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів кафедра ботаніки та природоохоронної діяльності
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини). Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр біології та основ здоров'я
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Тип диплому, обсяг, термін освітньої програми, форми здобуття освіти	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців, денна форма здобуття освіти
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, сертифікат № 3411 Строк дії сертифіката – до 01.07.2027 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	До 01 липня 2027 н. р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2. Мета освітньої програми	
Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти з біології, основ здоров'я, педагогіки та методики навчання; здатності до самостійної педагогічної діяльності в умовах закладів загальної середньої освіти, позашкільних закладів різних типів із широким доступом до продовження навчання для відбудови та модернізації України на засадах сталого розвитку.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна	Галузь знань: А Освіта

область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) Предметна спеціальність: А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Освітньо-професійна програма становить 240 кредитів ЄКТС. Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, який пов'язаний із навчанням біології та основ здоров'я. Цілі навчання: підготовка кваліфікованих вчителів біології та здоров'я людини, здатних до виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру у галузі сучасної освіти з біології та основ здоров'я. Теоретичний зміст предметної області: сучасні концепції, вчення і теорії біології, здоров'я людини, психології та педагогіки; принципи і закономірності навчально-виховного процесу, інноваційні підходи до організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти. Методи, методики та технології, необхідні для практичного використання: сучасні методи біологічних досліджень, психологічні та педагогічні технології, інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я, традиційні та інноваційні технології навчання, виховні та здоров'язберезувальні технології в освітньому процесі. Інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти використовувати у своїй професійній діяльності: прилади та устаткування для лабораторних і польових досліджень, обладнання для спеціалізованих кабінетів, обладнання для упровадження інформаційних технологій в освітній процес.
Тип та орієнтація освітньої програми	Тип освітньої програми: освітньо-професійна, прикладна. Орієнтація освітньої програми: професійні акценти – вчитель з творчим і критичним мисленням, здатний самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптований до умов сучасних закладів базової середньої освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності, підпорядкування. Виконання програми дозволить здобувачу сформулювати професійні компетентності і орієнтуватися в тенденціях розвитку сучасної біології та здоров'язберезувальних технологій і сфер їх практичного застосування.
Основний фокус освітньої програми	Фахова та професійна підготовка здобувача в галузі знань «Освіта» із предметної спеціалізації «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)». Формування фахівця з сучасним науковим світоглядом і мисленням, що здатний забезпечити та реалізувати навчання біології, основам здоров'я на сучасному рівні досягнень біологічної та педагогічної наук, і володіє відповідними методиками для виконання професійних завдань й обов'язків освітнього, виховного, дослідницького та інноваційного характеру в галузі педагогіки, методики навчання біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти. Ключові слова: вчитель, бакалавр, біологія, здоров'я людини, методика навчання
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з акцентом на фахові потреби регіону. Проведення двох навчальних та

	двох виробничих педагогічних практик на базі закладів загальної середньої освіти регіону та однієї навчальної практики з ботаніки та зоології. Використання технології дистанційної освіти.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робота в закладах загальної середньої освіти (вчитель біології та основ здоров'я) Професії за ДК 003:2010 (зі зміною № 10 від 25.10.2021 р.): 232 Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти НРК України – 7 рівень). Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практико-орієнтоване навчання, особистісно-орієнтоване навчання. Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості та активної безпосередньої участі викладача і студента. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.
Оцінювання	100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: поточний (усне та письмове опитування), проміжний контроль (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи), підсумковий контроль (усні та письмові екзамени, залікові роботи, захисти звітів з практик, курсової та кваліфікаційної робіт). Підсумкова атестація – захист кваліфікаційної роботи та комплексний кваліфікаційний іспит.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), що передбачає застосування теоретичних знань і методів з наук предметної спеціалізації, психології, педагогіки, методики навчання біології та основ здоров'я, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини і громадянина; реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні,

	наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово, уміння вести документацію державною мовою, здатність використовувати знання державної мови в освітній діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою та забезпечувати комунікації у професійній діяльності. ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових ідей, прийняття ефективних рішень у професійній діяльності. ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. ЗК 9. Здатність застосовувати загальні наукові знання в обсязі, достатньому для формування природно-наукового світогляду, ведення здорового способу життя і використання їх у практичних ситуаціях. ЗК10. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою забезпечення збереження здоров'я людей, природного навколишнього середовища, підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ЗК 12. Здатність до національного спротиву.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1. Вільно володіти державною мовою та забезпечувати освітній процес державною мовою, володіти на належному рівні іноземною мовою для здійснення професійної діяльності та комунікації. ФК2. Здатність застосовувати знання про основні принципи та методи викладання біології, основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти різних типів, здатність до перенесення системи наукових знань зі спеціальності у площину навчального предмету, здійснення структурування та розподілу навчального матеріалу. ФК3. Здатність добирати і використовувати ефективні методи, технології й засоби навчання біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», організовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, спрямовані на розвиток ключових компетентностей та наскрізних вмінь здобувачів освіти. ФК4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні (цифрові технології), для забезпечення якісного навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої освіти.

	ФК5. Здатність застосовувати знання з вікової анатомії, фізіології та психології для організації педагогічної діяльності і конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, враховувати вікові особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан в навчальній та психолого-педагогічній роботі. ФК6. Здатність організовувати освітнє середовище, сприятливе для кожного здобувача освіти, з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей, здібностей і навчальних можливостей здобувачів освіти. Здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання. ФК7. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учасниками освітнього процесу, вміння організувати комунікацію здобувачів освіти, працювати в команді зі своїми колегами, залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. ФК8. Здатність застосовувати базові знання з медико-біологічних дисциплін для формування у здобувачів освіти культури здорового й безпечного способу життя, обрання ефективних шляхів і способів збереження та зміцнення здоров'я учасників освітнього процесу. ФК9. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології та основ здоров'я, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності, планування та корекцію освітнього процесу з урахуванням психолого-педагогічних особливостей здобувачів освіти. ФК10. Здатність оперувати сучасною термінологією, науковими поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями біології та здоров'я людини і застосовувати фундаментальні знання з біології та інших суміжних наук у професійній діяльності. ФК11. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань з дотриманням правил біобезпеки, біозахисту та охорони здоров'я. ФК12. Здатність розуміти та вміти пояснити особливості структурної й функціональної організації живих організмів, механізми фізіологічних процесів та підтримання гомеостазу на молекулярному, клітинному, організменному рівнях, особливості онто- та філогенезу різних груп живих організмів. ФК13. Здатність пояснювати будову і принципи функціонування біоорганічних молекул, механізми дії ферментів, загальні закономірності перетворень речовин та енергії в клітинах різних груп живих організмів. ФК14. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. ФК15. Здатність використовувати знання про видове різноманіття і систематичну належність живих організмів на планеті, особливості їх поширення, біологічні, екологічні особливості, значення біорізноманіття для збереження стійкості біосфери з метою формування у здобувачів освіти цілісного природничо-наукового світогляду.
--	--

	ФК16. Здатність здійснювати польові та лабораторні біологічні дослідження за допомогою відповідних методів і технологічних засобів, інтерпретувати результати, розкриваючи сутність біологічних явищ та процесів, розв'язувати біологічні задачі. ФК17. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування та спроможність до формування у здобувачів освіти ціннісного ставлення до довкілля відповідно до концепції сталого розвитку.
7. Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Знати основи філософії, історії і культури України, що сприяють соціалізації особистості, розвитку її загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, сприйняттю етичних цінностей. ПРН 2. Вільно володіти державною мовою та на належному рівні іноземною мовою для здійснення професійної діяльності та комунікації. ПРН 3. Добирати ефективні методики і технології навчання здобувачів освіти та застосовувати їх у процесі здійснення освітньої діяльності з біології та основ здоров'я з урахуванням навчальних цілей, вікових та індивідуальних особливостей учнів. ПРН 4. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та освітні інтернет-ресурси для організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я, позакласної роботи зі здобувачами освіти. ПРН 5. Планувати і проектувати навчальний процес з урахуванням змісту навчальних програм з біології та основ здоров'я або інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти. ПРН 6. Розробляти навчально-методичні матеріали на основі освітнього стандарту та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, застосовувати педагогічні технології на рівні, достатньому для формування ключових компетентностей і наскрізних вмінь здобувачів освіти. ПРН 7. Добирати та упроваджувати методи роботи зі здобувачами освіти, що сприяють формуванню їхньої когнітивної самооцінки, розвитку пізнавальної активності. Здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення здобувачів освіти. ПРН 8. Вміти конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, враховуючи культурні й особистісні відмінності співрозмовників; керувати власними емоційними станами. ПРН 9. Організовувати освітнє середовище, безпечне для всіх учасників освітнього процесу (зокрема осіб з особливими освітніми потребами), планувати навчальний процес з дотриманням здоров'язбережувальних технологій, підтримувати особисте фізичне і психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності. ПРН 10. Вміти комбінувати педагогічні, медико-біологічні,

	інформаційні технології для формування у здобувачів освіти культури здорового і безпечного способу життя, розвитку здоров'язбережувальних умінь і навичок. ПРН 11. Володіти навичками працювати самостійно або в команді, демонструвати вміння отримати результат в рамках обмеженого часу з урахуванням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату. ПРН 12. Описувати основні ознаки невідкладних станів та захворювань різних систем організму людини; уміти надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу. ПРН 13. Знати будову й функції організму людини, застосовувати базові знання з медико-біологічних дисциплін з метою здійснення просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, мотивування здобувачів освіти до здорового способу життя. ПРН 14. Описувати загальні закономірності, механізми становлення й розвитку психічних пізнавальних процесів, властивостей, станів та форм людської особистості; особливості формування особистості в різні вікові періоди, фактори регуляції поведінки особистості; основи соціальної психології груп і колективу. ПРН 15. Знати основи біологічної та здоров'язбережувальної наук на рівні, необхідному для роботи у закладах загальної середньої освіти, оперувати сучасною термінологією, науковими поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями. ПРН 16. Описувати особливості розвитку, будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів різних систематичних груп, пояснювати механізми біохімічних процесів та регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем; пояснювати механізми збереження, передачі та реалізації генетичної інформації в організмів. ПРН 17. Класифікувати живі організми з урахуванням принципів сучасної систематики та їхніх еволюційних взаємозв'язків. ПРН 18. Пояснювати роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у біосфері та для сталого розвитку суспільства, аргументувати важливість охорони та відтворення біорізноманіття. ПРН 19. Проводити польові та лабораторні дослідження, оперуючи відповідними методами біологічних досліджень у польових та лабораторних умовах, опрацьовувати отримані результати математичними методами, дотримуватись правил академічної доброчесності, володіти методами розв'язування задач з біології. ПРН 20. Бути здатним вчитися упродовж життя і вдосконалюватися з високим рівнем автономності. Проєктувати траєкторію особистісного професійного розвитку, вміти інтегрувати інновації у власну педагогічну практику. ПРН 21. Реалізовувати свої права і обов'язки як член суспільства. ПРН 22. Знати основи національного спротиву та застосовувати набуті знання, уміння і практичні навички для виконання завдань у системі національного спротиву відповідно до законодавства України.
--	--

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти з підготовки бакалаврів освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» й базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузям знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності у освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам професійної підготовки бакалаврів освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)». В освітньому процесі використовується для проведення лекцій мультимедійне обладнання, для практичних та лабораторних занять обладнання спеціалізованих лабораторій, а також комп'ютерних лабораторій. Базами педагогічних практик є освітні заклади різного рівня, а навчальної практики з ботаніки та зоології – біобаза «Шепіт» Чернівецького національного університету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявність інформаційного забезпечення: Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді (http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua). Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. Офіційний вебсайт закладу освіти (https://www.chnu.edu.ua/), на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня / освітньо-наукова / видавнича / атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація. Сайт електронного навчання ЧНУ (https://moodle.chnu.edu.ua), де містяться навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін відповідно навчального плану. Корпоративні облікові записи. Наявність навчально-методичного забезпечення: Навчальний план та пояснювальна записка до нього. Робочі програми та силабуси з навчальних дисциплін відповідно до навчального плану, в тому числі опис навчальної дисципліни, результати навчання, програма, тематичний план навчальної дисципліни, теми лабораторних, семінарських (практичних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті. Комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі навчальний контент

	(конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни. Програма практичної підготовки, робочі програми практик. Навчальні матеріали з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій згідно з переліком рекомендованої літератури з розрахунку один примірник на п'ять осіб фактичного контингенту студентів або їх наявність в електронній формі для необмеженої кількості користувачів. Методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+, UNITA) на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом та закладами вищої освіти країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

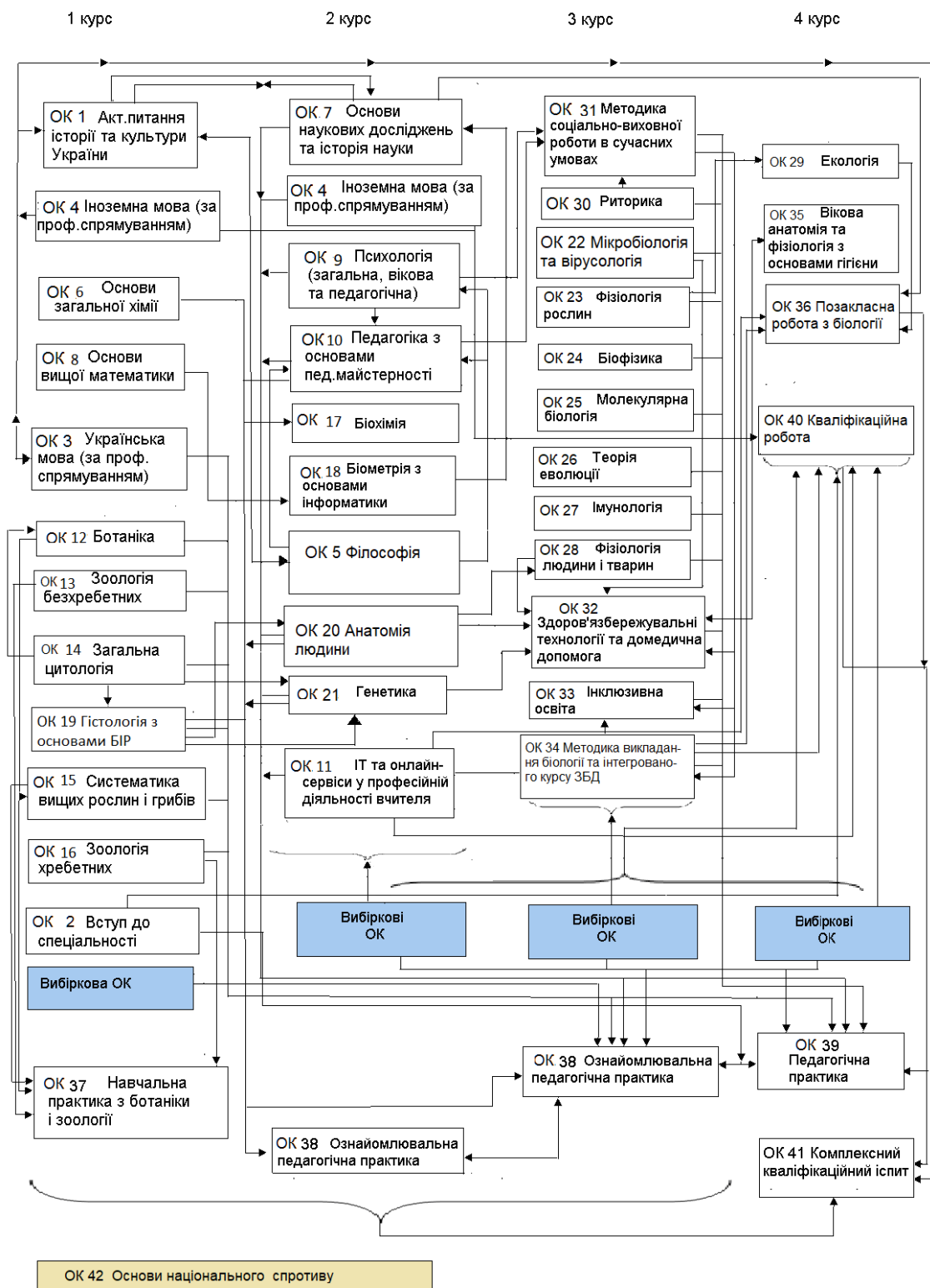
**Перелік компонентів освітньо-професійної програми
та їх логічна послідовність**

Код освітнього компоненту	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи / проекти, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
ОК 1	Актуальні питання історії та культури України	3,0	іспит
ОК 2	Вступ до спеціальності	3,0	залік
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	іспит
ОК 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6,0	залік, іспит
ОК 5	Філософія	3,0	іспит
ОК 6	Основи загальної хімії	4,0	залік
ОК 7	Основи наукових досліджень та історія науки	3,0	іспит
ОК 8	Основи вищої математики	3,5	іспит
ОК 9	Психологія (загальна, вікова та педагогічна)	5,0	залік
ОК 10	Педагогіка з основами педагогічної майстерності	5,0	іспит
ОК 11	ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя	4,0	залік
ОК 12	Ботаніка	5,5	іспит
ОК 13	Зоологія безхребетних	5,5	іспит
ОК 14	Загальна цитологія	4,0	іспит
ОК 15	Систематика вищих рослин та грибів	4,0	залік
ОК 16	Зоологія хребетних	3,5	залік
ОК 17	Біохімія	6,0	іспит
ОК 18	Біометрія з основами інформатики	3,0	залік
ОК 19	Гістологія з основами біології індивідуального розвитку	4,0	залік
ОК 20	Анатомія людини	3,0	залік
ОК 21	Генетика	3,0	іспит
ОК 22	Мікробіологія та вірусологія	4,0	іспит
ОК 23	Фізіологія рослин	3,0	іспит
ОК 24	Біофізика	3,0	іспит
ОК 25	Молекулярна біологія	3,0	іспит
ОК 26	Теорія еволюції	3,0	іспит
ОК 27	Імунологія	3,0	іспит
ОК 28	Фізіологія людини і тварин	3,0	іспит
ОК 29	Екологія	4,0	іспит
ОК 30	Риторика	3,0	залік
ОК 31	Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах	3,0	залік
ОК 32	Здоров'язберезувальні технології та домедична допомога	5,0	іспит
ОК 33	Інклюзивна освіта	3,0	залік
ОК 34	Методика викладання біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»	9,0	іспит
ОК 35	Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни	4,0	іспит
ОК 36	Позакласна робота з біології	4,0	іспит
ОК 37	Навчальна практика з ботаніки і зоології	7,0	залік

ОК 38	Ознайомлювальна педагогічна практика	12,0	залік
ОК 39	Педагогічна практика	11,0	іспит
ОК 40	Кваліфікаційна робота	3,0	захист
ОК 41	Комплексний кваліфікаційний іспит	1,0	іспит
ОК 42	Основи національного спротиву	5,0	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180 (75 %)	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
	Дисципліни вільного вибору, які обирають студенти з каталогів вибіркових дисциплін ОП ННІ біології, хімії та біоресурсів і кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності, та із загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін. Всі вибіркові дисципліни – по 3,0 кредити	60,0	залік
Загальний обсяг вибіркових компонент		60,0 (25 %)	
	Військова підготовка	29*	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

Примітка: * Військова підготовка (29 кред.) – позакредитна.

Структурно-логічна схема освітньої програми

Форма атестації здобувачів вищої освіти

До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно завершили теоретичне навчання та практичну підготовку, передбачені навчальним планом.

Підсумкова атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту та захисту кваліфікаційної роботи. За рішенням екзаменаційної комісії здобувачам освіти видається документ встановленого зразка про присудження їм ступеня вищої освіти Бакалавр, освітньої кваліфікації Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини) та професійної кваліфікації: Вчитель-бакалавр біології та основ здоров'я.

Кваліфікаційна робота бакалавра – це самостійна творча робота, яка дає можливість виявити рівень теоретичних знань і практичних навичок здобувача вищої освіти. Тема кваліфікаційної роботи повинна відповідати напряму професійного спрямування згідно зі предметною спеціалізацією. Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату.

Захист кваліфікаційної роботи) здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджується наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Доповідь здобувача вищої освіти має супроводжуватись презентацією.

Вимоги до комплексного кваліфікаційного іспиту. Кваліфікаційний іспит передбачає: а) комплексне оцінювання програмних результатів навчання з переліку обов'язкових освітніх компонент, визначених освітньою програмою; б) перевірку практичних навичок, яка здійснюється у формі моделювання навчальних освітніх ситуацій; в) самопрезентацію здобувача вищої освіти на тему «Я – майбутній вчитель / вчителька біології та основ здоров'я».

Комплексний кваліфікаційний іспит здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджується наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Умови та процедури присвоєння професійної кваліфікації

Умови і процедура присвоєння професійної кваліфікації регламентуються «Положенням про порядок присвоєння професійних кваліфікацій у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (затв. Вченою радою університету, протокол № 7 від 23 червня 2025 р.), яке є нормативним документом (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-prysvoiennia-profesiinykh-kvalifikatsii-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/>).

Присвоєння професійної кваліфікації в Університеті здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, нормативно-правових документів Університету та Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», а також з урахуванням принципів об'єктивності, відкритості, прозорості, валідності, академічної доброчесності, студентоцентризму й неупередженості.

Професійна кваліфікація присвоюється здобувачам вищої освіти за таких умов:

- повне виконання вимог Освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної кваліфікації, та індивідуального навчального плану;
- опанування матеріалом Освітньої програми, здобуття компетентностей та відповідних результатів навчання;
- проходження практичної підготовки в реальних умовах професійної діяльності, що закріплює та поглиблює набуті компетентності та результати навчання, в обсягах, необхідних для присвоєння професійної кваліфікації;
- успішна атестація, що проводиться у формах, визначених відповідною Освітньою програмою.

Присвоєння професійної кваліфікації здобувачам освіти, які успішно засвоїли Освітню програму, здійснюється під час підсумкової атестації окремим рішенням Екзаменаційної комісії. До складу цієї комісії мають бути включені дві особи (представники роботодавців та/або фахівці-практики), які мають рівень кваліфікації не нижчий того рівня професійної кваліфікації, на присвоєння якої претендують здобувачі вищої освіти, та досвід роботи за видом занять (професією) такої професійної кваліфікації. Рішення щодо присвоєння професійної кваліфікації фіксується у протоколах засідання Екзаменаційної комісії.

Університет на підставі рішення Екзаменаційної комісії присуджує здобувачу вищої освіти, який виконав усі вимоги Освітньої програми та індивідуального навчального плану й отримав успішну оцінку під час атестації, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює освітню і професійну кваліфікацію. Інформація про присвоєння здобувачу освіти повної професійної кваліфікації зазначається у документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК, ФК) компонентам освітньої програми (ОК)

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14	ФК 15	ФК 16	ФК 17
ОК 1	+	+			+	+	+							+															
ОК 2	+	+			+	+		+		+	+									+						+			
ОК 3			+		+	+		+					+																
ОК 4				+	+	+							+																
ОК 5	+	+			+	+	+	+	+					+															
ОК 6					+	+	+		+					+									+	+				+	
ОК 7					+	+	+		+		+				+	+							+	+				+	
ОК 8					+	+	+																+						
ОК 9	+	+			+	+	+	+		+							+	+	+		+								
ОК 10		+	+		+	+	+	+		+				+	+	+	+	+	+		+								
ОК 11					+	+	+	+							+	+		+	+		+								
ОК 12					+	+			+					+								+		+			+	+	+
ОК 13					+	+			+					+						+		+		+			+	+	+
ОК 14					+	+			+					+								+	+	+				+	
ОК 15					+	+			+					+						+		+		+			+	+	+
ОК 16					+	+			+					+								+		+			+	+	+
ОК 17					+	+			+					+								+	+		+			+	
ОК 18					+	+	+				+			+								+	+						
ОК 19					+	+			+					+						+		+		+		+		+	
ОК 20					+	+	+		+	+				+			+				+	+			+				
ОК 21					+	+	+		+	+				+				+			+		+			+		+	+
ОК 22					+	+	+		+	+				+							+		+		+		+	+	+
ОК 23					+	+	+		+					+								+		+				+	+
ОК 24					+	+	+		+					+								+	+	+	+			+	
ОК 25					+	+								+								+		+	+				+
ОК 26					+	+			+					+								+		+			+		+
ОК 27					+	+	+		+					+							+		+		+				+

[illegible]

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми (ОК)**

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22
ОК 1	+																				+	
ОК 2	+				+			+			+									+	+	
ОК 3		+																				
ОК 4		+																				
ОК 5	+																				+	
ОК 6					+													+				
ОК 7						+				+	+							+		+		
ОК 8																		+				
ОК 9		+		+		+	+	+	+				+							+		
ОК 10					+			+	+													
ОК 11			+	+		+				+										+		
ОК 12															+	+	+	+	+			
ОК 13															+	+	+	+	+			
ОК 14															+	+		+	+			
ОК 15															+	+	+	+	+			
ОК 16															+	+	+	+	+			
ОК 17															+	+			+			
ОК 18				+															+	+		
ОК 19													+		+	+		+	+			
ОК 20										+		+	+		+							
ОК 21													+		+	+						
ОК 22													+		+	+	+	+	+			
ОК 23															+	+		+	+			
ОК 24															+	+			+			
ОК 25															+	+		+	+			
ОК 26															+	+	+	+				
ОК 27										+		+	+		+	+						

[illegible]

Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетентностей (згідно Професійного стандарту)
та змісту освітніх компонентів (ОК)

	Трудові функції:				
	А. Навчання здобувачів освіти предметів (інтегрованих курсів)	Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища	Г. Проведення освітнього процесу	Д. Безперервний професійний розвиток
ОК 1				+	+
ОК 2			+	+	+
ОК 3				+	+
ОК 4				+	+
ОК 5				+	+
ОК 6	+			+	
ОК 7	+			+	+
ОК 8				+	
ОК 9		+	+		
ОК 10		+		+	+
ОК 11				+	+
ОК 12	+				
ОК 13	+				
ОК 14	+				
ОК 15	+				
ОК 16	+				
ОК 17	+				
ОК 18				+	
ОК 19	+				
ОК 20	+				
ОК 21	+				
ОК 22	+				
ОК 23	+				
ОК 24	+				

OK 25	+				
OK 26	+				
OK 27	+				
OK 28	+		+		
OK 29	+		+	+	
OK 30		+		+	
OK 31		+	+	+	
OK 32	+		+	+	
OK 33		+	+	+	
OK 34				+	+
OK 35	+		+	+	
OK 36	+		+	+	
OK 37	+	+		+	
OK 38		+	+	+	+
OK 39	+	+	+	+	+
OK 40				+	+
OK 41					

Інформація про членів робочої групи

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проєктної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту*	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник робочої групи (гарант):						
Літвіненко Світлана Григорівна	Доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича «Біологія», «Біолог. Викладач біології і хімії» ЛА № 000081	Кандидат біологічних наук, 03.00.05 – ботаніка, Тема дисертації «Еколого-біологічні основи інтродукції покритонасінних деревних рослин Атлантично-Північноамериканської флористичної області у Північній Буковині» ДК № 008808 від 12.12.2000 р.) Доцент кафедри ботаніки та охорони природи ДК № 008808	25 років	1. Фітопатологія. Навч. посібник. Вид. 2-ге, випр. і доп. / укл. С. Г. Літвіненко , В.В. Буджак. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 92 с. https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/6028 2. Методичні рекомендації до виконання та оформлення курсових і випускних кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» / Укладачі: І.І. Чорней, С.Г. Літвіненко , О.В. Решетюк, О.М. Романюк, А.І. Токарюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 45 с. 3. Ботаніка. Лабораторний практикум / Уклад. : С. Г. Літвіненко . Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 80 с. [електронний ресурс] https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7668 4. Токарюк А.І., Літвіненко С.Г. , Волюца О.Д. Фіторізноманіття території біобазису «Шепіт» Чернівецького національного університету як об'єкт пізнавальної діяльності студентів. Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи). 2024. Т. 16, вип. 1. С. 150-159. https://doi.org/10.31861/biosystems2024.01.150 5. Літвіненко С. Г. , Токарюк А. І. <i>Neotinea ustulata</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchidaceae</i> Juss.) як об'єкт навчально-дослідницької діяльності студентів Чернівецького національного університету. Biol.system. Vol.17. Is.1. 2025. 154-160. https://journals.chnu.edu.ua/biosystems/article/view/915 6. Літвіненко С.Г. , Виллюк М.І. Аутфітосозологічне оцінювання дендроекзотів відділу <i>Pinophyta</i> ботанічного саду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Науковий вісник НЛТУ України. 2021, т. 31, № 1. С. 30–36. https://doi.org/10.36930/40310105 7. Літвіненко С.Г. , Виллюк М.І. Комплексне аутфітосозологічне оцінювання раритетних	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, довідка від 17.01.2023 р. № 47-33, тема: «Удосконалення форм і методів навчання студентів спеціальності 014.05 – Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»; Курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, сертифікат, серія ПК-НПП-022025 № 093 від 10 лютого 2025 р., тема: «Розвиток професійно-особистісного потенціалу

				покритонасінних деревних інтродуцентів Чернівецької області. Науковий вісник НЛТУ України, 2022, т. 32, № 6. С. 25-31. https://doi.org/10.36930/40320604 8. Літвіненко С.Г., Виклюк М.І. Дендрософити ботанічного саду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича // Науковий вісник НЛТУ України. 2019. Т. 28, № 4. С. 65-72. https://doi.org/10.15421/40290213 9. Літвіненко С.Г., Виклюк М.І. Видовий склад та стан раритетних дендроекзотів відділу <i>Pinophyta</i> ботанічного саду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Науковий вісник НЛТУ України. 2018. Т. 28, № 2. С. 54-58. http://doi.org/10.15421/40290213 10. Літвіненко С.Г., Виклюк М.І. Таксономічний склад і поширення дендросозоекзотів відділу <i>Magnoliophyta</i> у штучних об'єктах природно-заповідного фонду Буковини // Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтно-архітектури, садово-паркового господарства, урбоекотії та фітомеліорації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 29 вересня 2022 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2022. – С. 96-98. 11. Літвіненко С. Формування професійних компетентностей майбутніх учителів біології та основ здоров'я при вивченні дисципліни «Корисні рослини та фітооздоровлення». Освіта і соціальна робота як ресурси розвитку особистості й суспільства: матеріали всеукраїнської науково-практ. конференції з міжнародною участю (Чернівці, 24 листопада 2022 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2022. С. 96-99. 12. Літвіненко С.Г. Формування професійних компетентностей майбутніх вчителів біології в процесі вивчення дисципліни «Інформаційно-комунікаційні методи навчання біології» / Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук у контексті вимог Нової української школи: Матеріали V Міжнародної науково-практ. конфер. 18-19 травня 2023 р., м. Тернопіль. Тернопіль, 2023. С. 153-156. 13. Літвіненко С.Г. Навчальна практика з біорізноманіття (ботанічна) та її роль у формуванні фахових компетентностей майбутніх біологів // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень. Матеріали Шостої міжнародної науково-практичної конференції (12-13 жовтня 2023 року, смт. Путила, Чернівецька область, Україна). – Чернівці : Друк Арт, 2023. С. 172-173.	викладача ЗВО: психолого-педагогічні, дослідницькі, цифрові компетентності»; Курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, сертифікат, серія ПК-НПП-012026 № 054 від 20 січня 2026 р., тема: «Інноваційні практики як інструмент розвитку потенціалу учасників освітнього процесу»; Онлайн-курс підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів освіти «Академія ШІ для освітан від Google», сертифікат № AIAFEC2-8046 Онлайн курс
--	--	--	--	---	---

				14. Літвіненко С., Волуца О. Мохоподібні національного природного парку «Хотинський». <i>Щорічник Чернівецького обласного краєзнавчого музею</i> / відп. ред. О. В. Ротар. Чернівці : Друк Арт, 2024. Вип. 9 (2024). С. 61-66. 15. Літвіненко С.Г. До вивчення бріофлори урочища «Лужки» (Чернівецька область). Матеріали XV з'їзду Українського ботанічного товариства (30.09 – 04.10. 2024 р., Івано-Франківськ). С. 56. https://www.botany.kiev.ua/doc/XV_UBT_proceedings.pdf 16. Літвіненко С.Г., Волуца О.Д. Доповнення до флори мохоподібних національного природного парку «Хотинський». Матеріали Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Музейний простір: природа, історія, культура» (16 травня 2025 року, м. Чернівці). С.22-24. 17. Літвіненко Світлана. Дендрофлора парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Центральний парк культури і відпочинку ім. Т.Г. Шевченка» (місто Чернівці) для формування екологічної компетентності студентів. <i>Актуальні проблеми природничих наук та їх викладання</i>. Матеріали Всеукр. науково-практичної конференції (Рівне, 14-15 травня 2025 року) / за заг. ред. Н. Б. Грицай; Рівненський державний гуманітарний університет. Рівне : Ю. Кукса, 2025. С. 74-77. 18. Літвіненко С.Г., Никирса Т.Д. Таксономічний склад і сучасний стан дендрофлори «Скверу з різновидностями рідкісних дерев» (місто Чернівці). <i>Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень</i>: Матеріали Сьомої міжнар.наук.-практ. Конференції (04-05 червня 2025 р.) / наук. Ред. І.І.Чорней, І.В. Скільський, Д.І. Юзик. Чернівці, 2025. С. 20-21. Співавтор 2 навчальних посібників, рекомендованих Вченою радою університету. Учасник понад 40 міжнародних конференцій. Викладач у Комунальному обласному позашкільному навчальному закладі «Буковинська Мала академія наук учнівської молоді» (2021-2024 рр.). Здійснює керівництво магістерськими роботами. Має 5 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов – 3, 4, 12, 14, 19	«Основи користування MOODLE» (3 кредити ЕКТС, 90 годин), Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Сертифікат DcXo7Nabmr від 07.04.2020
--	--	--	--	---	---

Члени робочої групи:						
Чорней Ілля Ілліч	Завідувач кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності ЧНУ	Чернівецький державний університет 1984 р., «Біологія», «Біолог. Викладач біології і хімії» ИВ-1 № 095246	Доктор біологічних наук, 03.00.05 – ботаніка, ДД № 007764 від 18.11.2009 р. Тема дисертації: «Флора Чивчино-Гринявських гір (Українські Карпати)» Професор кафедри ботаніки та охорони природи 12ПР № 007153	36 років	1. Roleček, J., Dřevojan, P., Hájková, P., Willner, W., Janišová, M., Lengyel, A., Chorney, I., Kuzemko, A., Goia, I., Vassilev, K. and Hájek, M. (2025), Peri-Carpathian Forest-Steppe Grasslands: Distribution, Indicator Species and Extreme Species Richness. Journal of Biogeografi, 52: 712-721. https://doi.org/10.1111/jbi.15069 ISSN 0305-0270 (print) 1365-2699 (web) Q1 2. Buzhdygan, O., Baldauf, S., Borovyk, D., Vynokurov, D., Ladouceur, E., Chusova, O., Iemeljanova, S., Budzhak, V., Tietjen, B., Bezrodnova, O., Bezsmertna, O., Chorney, I., Dembicz, I., Dengler, J., Didukh, Y., Janišová, M., Khodosovtsev, O., Kucher, O., Moysiyenko, I., Tokariuk, A., Vasheniak, I., Yavorska, O., Chase, J. and Kuzemko, A. (2025), Scale-Dependent Effects of Plant Diversity Drivers Across Different Grassland Habitats in Ukraine. Ecology and Evolution, 15: e70941. https://doi.org/10.1002/ece3.70941 3. Tasenkevich, L., Skrypec, K., Seniv, M., L. Walas, K. Marcysiak, I. Chorney, Tokariuk, A., Boratyński, A. (2025) Biodiversity of high-mountain woody plants in the Eastern Carpathians in Ukraine continuation. Dendrobiology, 94, pp. 22–45. https://doi.org/10.12657/denbio.094.002 4. Шкабара Т.Л., Чорней І.І. Взаємозалежності вищої та загальної середньої української освіти та їх реалізація на рівні підготовки вчителя біології та здоров'я людини // Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог нової української школи: V міжнар. Наук.-практ. конф. (18-19 травня 2023 р., м. Тернопіль). – 2023. – С. 94–98. 5. Чорней І. І. Функціонування учнівських лісництв як елемент профорієнтаційної діяльності // Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції з міжнародною участю (присвячена 30-ти	1. Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка Довідка про проходження стажування від 06.03.2025 р. №56-33, тема: «НДР та удосконалення форм і методів навчання студентів ЗВО (Середня освіта. Біологія та здоров'я людини) 3. Чернівецький національний університет, каф. педагогіки та соціальної роботи «Інноваційні технології соціально-педагогічної роботи». Довідка від 01.11.2021 р. за № 02/15-2328 4. Онлайн-курс підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів освіти «Академія ШІ для

				річчю незалежності України), 14–15 жовтня 2021 р. / за ред. В. В. Заморова, С. П. Гвоздій, М. В. Ткаченко. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2021. – С. 115–120. 6. Чорней І.І., Буджак В.В., Буджак Т.В. Екологічна стежина – як вид навчально-виховної діяльності // Збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції «Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи» / За ред. В.В. Заморова, С.П. Гвоздій, М.В. Ткаченко. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – С. 62–64. 7. Буджак В.В., Буджак Т.В., Чорней І.І. Використання методу проектів у позаурочній роботі з біології // Там само – С. 134–136. 8. Методичні рекомендації до виконання та оформлення курсових і випускних кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» / Укладачі: І.І. Чорней, С.Г. Літвіненко, О.В. Решетюк, О.М. Романюк, А.І. Токарюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 45 с. 9. Чорней І.І., Деревенко Т.О., Токарюк А.І., Буджак В.В. Ботанічний польовий практикум для учнів (на прикладі НПП «Вижницький»): Посібник. – Чернівці, 2015. – 48 с. 10. Onyshchenko V.A., Mosyakin S.L., Korotchenko I.A., Danylyk I.M., Chorney I.I., Kish R.Ya., Shiyan N.M., Protopopova V.V. IUCN Red List categories of vascular plant species of the Ukrainian flora / ed. by V.A. Onyshchenko. – Kyiv: FOP Hulieva V.M., 2022. 198 p. 11. Атлас трав'яних біотопів України / за заг. ред. д.б.н. А.А. Куземко. Авторський колектив: Куземко А.А., Буджак В.В., Вашеняк Ю.А., ... Чорней І.І., ... Куземко І.В. – Чернівці : Друк Арт, 2022. – 224 с. 12. Д.В. Дубина, Т.П. Дзюба, С.М. Ємельянова, ... І.І. Чорней, Ю.Р. Шеляг-Сосонко, Д.М. Якушенко Продромус рослинності України. – К.: Наук. думка, 2019. – 784 с. 13. Токарюк А. І., Чорней І. І., Буджак В. В., та ін. Інвазійні рослини в Буковинському Передкарпатті : монографія / наук. ред. І. І. Чорней. – Чернівці : Друк Арт, 2018. – 180 с. 14. Куземко А.А., Дідух Я.П., Онищенко В.А., ... Чорней І.І., та ін. Національний каталог біотопів України. – К.: ФОП Клименко Ю.Я., 2018. – 442 с.	освітян від Google», сертифікат № AIAFEC2-9904 5. Робота на посаді професора візитаційного у Європейській вищій суспільно-технічній школі в Радомі (Польща)/ Напрямок «Публічне здоров'я» (2014-2018 р.р.)
--	--	--	--	--	--

				15. Заповідні перлини Буковини: атлас-довідник / наук. ред. І. І. Чорней, В.П. Коржик, І. В. Скільський, М. В. Білоконь, М.М. Аврам. – Чернівці: ДрукАрт, 2017. – 256 с. 16. Important Plant Areas of Ukraine / V.A. Onyshchenko, V.P. Kolomyichuk, I.I. Chorney, R.Ya. Kish, A.I. Tokariuk, V.V. Budzhak, et al. – Kyiv: Alterpress, 2017. – 375 p. 17. Кліматогенні зміни рослинного світу Українських Карпат / наук. ред. Я.П. Дідух, І.І. Чорней. – Чернівці: ДрукАрт, 2016. – 203 с. 18. Біорізноманіття національного природного парку «Черемоський» / І.І. Чорней, І. В. Скільський, В. П. Коржик, В. В. Буджак, та ін. – Чернівці: ДрукАрт, 2013. – 330 с. 19. J. Těšitel, M. Vratislavská, P. Novák, I.I. Chorney, J. Roleček Merging of <i>Pedicularis exaltata</i> and <i>P. hacquetii</i> in the Carpathians: from local history to regional phylogeography based on complex evidence. – <i>Folia Geobotanica</i>. – 2018. – 53:.. 301–315. https://doi.org/10.1007/s12224-018-9317-4 20. Jan Roleček, Michal Hájek, Pavel Dřevojan, Helena Prokešová, Karel Fajmon, Jakub Těšitel, Pavel Daněk, Petra Hájková, Ivana Jongepierová, Pavel Novák, Aleksandr Vladimirovich Poluyanov, Nadiia Vasylyvna Shumska & Illia Illich Chorney. Gradients, species richness and biogeographical links of steppe grasslands in Western Podolia (Ukraine) // <i>Phytocoenologia</i>. – 2019. – Band 49 (Heft 4)/ – P. 1-19 (IF – 1.242) https://doi.org/10.1127/phyto/2019/0255 21. Hegedúšová K., Korzeniak J., Májeková J., Stoica A., Coldea G., Kuzemko A., Budzhak V., Tokaryuk A., Chorney I., Škodová I. Syntaxonomical revision of the <i>Trisetum flavescens</i>-<i>Polygonum bistorta</i> alliance in the Carpathians. – <i>Plant Biosystems - An International Journal Dealing with all Aspects of Plant Biology</i>. – 2020. – 155: 16-41. https://doi.org/10.1080/11263504.2020.1801877 22. Буджак В.В., Дідух Я.П., Чорней І.І., Токарьук А.І. Методичні аспекти прогнозування поширення чужорідних видів на основі фітоіндикації // <i>Чорном. ботан. журн.</i> – 2019. – Т. 15, №2. – С. 113–123. nfv.ukrintei.ua/view/5b1925e37847426a2d0ab767 23. Токарьук А. І., Никирса Т. Д., Чорней І. І., Буджак В. В., Коржан К. В. Зозулинцеві (<i>Orchidaceae</i> Juss.) на території м. Чернівці: хорологічні та фітоценологічні	
--	--	--	--	--	--

					особливості // Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи). – 2020. – Т. 12, вип. 2. – С. 232-244. https://biosystems-journal.chnu.edu.ua/index.php/BioSystems/article/view/362/243 Відмінник освіти України. Автор понад 300 публікацій, серед них 11 монографій. Індекс Гірша – 5 Голова журі IV Всеукраїнського зльоту учнівських лісництв (05-08 жовтня 2010 р.) Голова журі III Всеукраїнський експедиційно-польового збору команд юних ботаніків (червень 2014 р.) Член Національної комісії по Червоній книзі. З 2014 року був керівником 4-х НДР які виконувались за фінансової підтримки МОН України і Державного фонду фундаментальних досліджень. Як експерт з біорізноманіття приймав участь в реалізації 6 міжнародних проєктів. Автор і співавтор наукових обґрунтувань і проєктів організації 4-х національних природних парків. Член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій: - Д 26.211.01 за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка Член редколегії 2-х наукових видань: - Українського ботанічного журналу (Scopus); - Наукового вісника Чернівецького ун-ту. Біологія (Біологічні системи) (категорія В) Під керівництвом Чорнея І.І. захищені 4 кандидатських дисертацій, консультант 1 докторської дисертації. Здійснює керівництво магістерськими роботами. Має 12 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов – 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 19	
Мосейчук Юрій Юрійович	декан факультету фізичної культури, спорту та реабілітації ЧНУ	Чернівецький державний університет, 1995 р. Спеціальність: «Агрохімія та ґрунтознавство». 2002 р. Кам'янець-Подільський педагогічний університет Спеціальність: «Фізична культура»	Доктор педагогічних наук спеціальність: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти диплом ДК № 008030 від 18.12.2018 р., Тема дисертації:	24 роки	1. Мосейчук Ю. Ю., Мороз О.О., Кошура А.В., Свінцицька С.М. Теорія і методика фізичного виховання різних груп населення : навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, відрук. СПД Лівак У.М., 2019. 106 с. 2. Мосейчук Ю. Ю., Кошура А.В., Васкан І.Г., Галан Я.П., Слобожанінов А.А., Дарійчук С.В. Адаптивне фізичне виховання : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 100 с. 3. Ячнюк Ю.Б., Мосейчук Ю.Ю., Ячнюк І.О., Воробйон О.О., Романів Л.В., Марценяк І.В. Відновлювальні	1. Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, стажування за програмою «Підготовка фахівців з фізичної культури: сучасні освітні

			«Система формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури у процесі неперервної професійної підготовки» Професор кафедри теорії та методики фізичної культури АП № 001115 від 20.06.2019 р	засоби у ФК і спорті: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації.- Чернівці: ЧНУ, 2011.- 387 с. Гриф МОН (лист № 1/11-4937 від 10.06.2010 р.) 4.Васильчук А.Г., Мосейчук Ю.Ю. Методика навчання футболу на уроках фізичної культури в школі. Навчальний посібник. - Чернівці: ЧНУ, 2011.- 387 с. Гриф МОН (лист № 1/11-732 від 11.02.2010 р.) 5. Кожокар М.В., Цибанюк О.О. Мосейчук Ю.Ю., Зорій Я.Б., Ушенко Ю.О., Галан Я.П., Кошура А.В. Організаційно-педагогічні засади фізичного виховання дітей та молоді на Буковині : моногр. Чернівці: ЧНУ, 2019. 236 с. 6. Гусак В.В., Мосейчук Ю.Ю. Теоретичні основи рекреації : навчальний посібник / В.В. Гусак, Ю.Ю. Мосейчук. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 140 с. (рекомендовано Вченою радою ЧНУ). 7. Мосейчук Ю.Ю. Теоретико-методологічні основи формування культури здоров'я у майбутніх учителів фізичної культури : монографія. Чернівці: Місто, 2018. – 436 с. (рекомендовано Вченою радою ЧНУ). 8. Курнишев Ю.А., Мосейчук Ю.Ю. Професійний саморозвиток майбутніх учителів фізичної культури. Монографія , Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 220 с. (Рекомендовано Вченою радою ЧНУ) 9. Мосейчук Ю.Ю., Королянчук А.В. Вплив засобів фізичної культури та спорту на формування фізичних якостей студентів. <i>Інноваційна педагогіка</i>: науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій. Причорноморськ. Видавничий дім «Гельветика». Випуск 44. Т.3. 2022. С. 97-101 ISSN: 2663-6085 (Print) 2663-6093 (Online) https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/44/3.21 10. Мосейчук Ю.Ю., Дудіцька С.П. , Максим Ячнюк , Цибанюк О.О. (2022). Європейський досвід організації фізкультурно-спортивних товариств – національне бюро туризму в Карпатах (Румунія, міжвоєнний період). <i>Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова</i>. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), 2022. (11(157), 105-107. ISSN 2311-2220 DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.11(157).24 11. Курнишев Юрій, Мосейчук Юрій. Реалізація принципу свідомості і активності на уроках фізичної культури учнів ЗЗСО. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2023. Випуск 4. С. 94-99. ISSN	стандарт й тенденції», свідоцтво ПК№02125510/004 026-25 від 11.04.2025 р. 2. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, підвищення кваліфікації на тему «Практичний інтенсив з іноземної мови (англійська)», сертифікат ІМ А1 №022025/003 від 14.02.2025р. 90 год. / 3 кредити 3. Яський університет імені Йвана Кузи (м. Ясси, Румунія), стажування на тему «Coaching as a Pedagogical Technology of Student-Centered Learning in Higher Education Institutions, a method of management and Personnel Administration», сертифікат № 3 від 24.01.2025 р. 4. Комунальний
--	--	--	---	---	---

				2786-6645https://doi.org/10.31891/pcs.2023.4.12 12. Короляничук А., Мосейчук Ю. Метод формування ціннісного ставлення студентської молоді до власного здоров'я засобами фізичної культури. <i>Physical culture and sport: scientific perspective</i>, 2025. 1(1), С. 87–93. https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).11 13. Мосейчук Юрій, Короляничук Андрій, Абдула Анатолій. Формування у студентської молоді ціннісного ставлення до здоров'я засобами фізичної культури. <i>Physical Culture And Sport: Scientific Perspective</i>. Хмельницький національний університет. Хмельницький, 2024, № 1,Т.1 (8). С. 183-188. ISSN 2786-6645 https://pcs.khmnpu.edu.ua/index.php/pcs/issue/view/8 14. Мосейчук Ю. Ю. Особливості адаптації студентів ВНЗ до навчання. <i>Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка</i>. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2015. Випуск 8. С. 236–239. 15. Olena Andrieieva, Taras Blystiv, Nataliia Byshevets, Yuriy Moseychuk, Larisa Balatska, Tatiana Liasota, Andriy Brazhanyuk, Antonina Bohdanyuk. Assessment of the impact of outdoor activities at leisure facilities on the physical activity of 15-year-old schoolchildren during the COVID-19 pandemic. <i>Journal of Physical Education and Sport</i>, Vol. 22 (issue 8), Art 231, pp. 1839 - 1847, August 2022 online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051 (<i>Scopus</i>) DOI:10.7752/jpes.2022.08231 16. Pedagogical conditions for the formation of physical culture in first grade school students by means of olympic education in the New Ukrainian : [Collect. monograph]. Edited by Ya. Galan, A. Ohnystyi, O.Andrieieva, Ya.Zoriy, Yu. Moseychuk, O. Yarmak, K. Ohnysta, M. Kozhokar. Riga, Latvia : Baltija Publishng, 2020. 118 p. 17. Y. Galan, A. Koshura, Y. Moseychuk, Y. Palichuk, O. Moroz, J. Tsybanyuk, J. Yarmmak Characteristics of physical conditions of 7-9-years-old schoolchildren within the process of physical education <i>Journal of Physical Education and Sport</i> 18 Supplement issue 5, Art 297, 2018, pp.1999 – 2007 https://www.scopus.com/sourceid/19900191849?origin=resultslist 18. Moseychuk Y., Vaskan I., Kljus O., Moroz O., Balatska L., Blagii O. Yarmak The relationship between cognitive functions and indicator of physical condition in men aged 21-25 years of age // <i>Journal of Physical</i>	заклад «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області», стажування на тему: «Нова українська школа: перехід на цикл базового предметного навчання», сертифікат № СТ №02125674/1095-24 від 28.10.2024 р. 5. «Alexandru Ioan Cuza» University of Iași Faculty of physical education and sport, Romania 05.04.2021-17.05.2021 «Innovative research and theory in physical culture: practice of intercultural dialogue and innovative pedagogical technologies in physical education and coaching» Certificate № 3 May17, 2021 6. Підвищення кваліфікації від Національного агентства із
--	--	--	--	--	--

				<i>Education and Sport</i> 18 Supplement issue 5, Art 329, 2018, pp.2181-2185 https://www.scopus.com/sourceid/19900191849 19. I. Vaskan, Y. Moseychuk, A. Koshura, M. Kozhokar, O. Tsybanyuk, O. Yarmak, Y. Galan Comparative analysis of indicators of the morpho-functional condition of the young men aged 15-16 years during the process of physical education. // <i>Journal of Physical Education and Sport</i> 18 (4), Art 375, 2018, pp.2504-2508, DOI:10.7752/jpes.2018.04375 https://www.scopus.com/sourceid/19900191849?origin=resultslist 20. P. Slobozhaninov, Y. Moseychuk, Y. Kurnyshev, I. Vaskan, A. Koshura, O. Vintoniak, O. Yarmak The implementation of basketball means in the recreational activities of student youth // <i>Journal of Physical Education and Sport</i> 18 (4), Art 376, 2018, pp.2509-2514, Cite Score 2018. 1.29 (Scopus) https://www.scopus.com/sourceid/19900191849?origin=resultslist 21. Yurii Paliichuk, Lidiia Dotsyuk, Oksana Kyselytsia, Yuriy Moseychuk, Oleh Martyniv, Olena Yarmak, Yaroslav Galan The influence of means of orienteering on the psychophysiological state of girls aged 15-16 –years <i>Journal of Human Sport and Exercise</i> 13 (2), (2018). pp. 443 – 454 Cite Score 2018. 0.77 (Scopus) https://www.scopus.com/sourceid/21100200826?origin=resultslist 22. Vaskan, A. Koshura, Y. Kurnyshev, Y. Moseychuk, O. Tsybanyuk, O. Yarmak, Y. Galan Orienteering in the system of recreational and health-improving activity of student youth. (2019). <i>Journal of Physical Education and Sport</i> 19 (Supplement issue2), Art 71, 2019, pp.489-494, CiteScore 2018. 1.29 (Scopus) https://www.scopus.com/sourceid/19900191849?origin=resultslist 23. Trofimenko V., Romanyshyna O., Anichkina O., Ivanchuk M., Bohdanyuk A, Zoriy Y., Moseichuk Y., Koshura A., O. Yarmak, Y. Galan Analysis of the dynamics of physical development and functional state of 9-12-year-old schoolchildren playing volleybal (2019). <i>Journal of Physical Education and Sport</i>, 19(1), Art 107, pp. 748 - 455, 2019 Cite Score 2018 – 1.29 (Scopus) https://www.scopus.com/sourceid/19900191849?origin=resultslist 24. Y. Galan, Y. Moseychuk, I. Kushnir, L.Lohush,	забезпечення якості вищої освіти на тему: Тренінг для керівників експертних груп, сертифікат № 0192/2021(171) від 18.05.2021 р. ,в обсязі 6 кредити ЄКТС 8.Яський ун-т ім..А.Й. Кузи, сертифікат №1 від 20.02.2019 р., тема: «Інноваційні технології у фізичній культурі система вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури – досвід Яського університету ім. А.Й.Кузи»
--	--	--	--	--	--

					L.Dotsyuk, A. Koshura, V.Rotor, O.Yarmak Assessment of the functional state and physical performance of young men aged 14-16 years in the process of orienteering training. (2019). <i>Journal of Physical Education and Sport</i> 19 (Supplement issue2), Art 319, 2019, pp.2127-2132, CiteScore 2018 – 1.29 (Scopus) 25. Kurnyshev Yurii, Moseichuk Yurii. Formation of pedagogical awareness in future teachers of physical education. Quality of Life in Global and Local Contexts: Values, Innovation, and Multidisciplinary Dimensions. Monograph. Scientific editors: Nestorenko T., Pokusa T. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2023. P. 542-551 Автор та співавтор 3 посібників з грифом рекомендовано Міністерством освіти і науки України; 6 навчальних посібників з грифом рекомендовано Вченою радою університету; є автором та співавтором 3 монографій; 4 навчально--методичних рекомендацій. Має понад 90 публікацій у міжнародних та вітчизняних журналах, фахових збірниках, в т.ч. 21 публікація у журналах, які індексуються в наукометричних базах Scopus – 21 із них Web of Science – 3. Індекс Гірша – 7 Відмінник освіти України. (2009 р.) Заслужений працівник фізичної культури та спорту. (2020 р.) Експерт з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (з 2020 р.). Здійснює керівництво магістерськими роботами	
Худа Лідія Вікторівна	Доцент кафедри біохімії та біотехнології. Заступник директора з навчально-методичної роботи навчально-наукового Інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1999 р. Спеціальність «Біологія», кваліфікація «Біолог. Викладач біології та хімії» РН №11798964	Кандидат біологічних наук ДК № 016601 03.00.04-біохімія Тема дисертації: «Особливості окиснювальної модифікації білків хроматину клітин печінки і карциноми Герена попередньо	24 роки	1. Марченко М.М., Худа Л.В., Великий М.М., Остапченко Л.І. Біохімія ензимів (підручник) / з грифом МОН України. – Чернівці: ЧНУ. – 2012. – 416 с. 2. Frunza, O.E., Khuda, L.V., Lazarenko, L.M., ... Karpenko, O.V., Ya Spivak, M. The usage of probiotic microorganisms in production technology of European grayling fish stock. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 2023, 1254(1), 012093 (Scopus) 3. Cheban L, Khudyi O, Vasina L, Khuda L, Marchenko M. Involvement of optical methods for	1.Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Польща) «EDUCATIONAL MANAGEMENT AND CREATING NEW STUDY OFFER» 22.10.2023 - 28.10.2023, сертифікат UAM-UJII-EM-601 2. Inland Fisheries

		опроміне-них тварин-пухли-ноносіїв” Доцент кафедри біохімії та біотехнології, 2010 р. 12ДЦ № 024107,	condition assessment of Cyanobacteria cells under the action of TiO ₂ . Proceedings of SPIE - The International Society for Optical Engineering, 2021, 12126, 2615530. (Scopus) 4. Arkhelyuk A., Pidkamin L., Khudiyi O., Marchenko M., Khuda L. , Ushenko A., Dubolazov A., Motrich A. Features of the scattering of polarized light by biological materials of fish. Proceedings of SPIE - The International Society for Optical Engineering, 2021, 12126, 121261G (Scopus) 5. Худа Л.В. , Голіней Н.М. Виживаність пробіотичних лактобактерій в складі гранульованого корму протягом його тривалого зберігання Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи). 2023; 15(2): 217-219 6. Zvarych V., Nakonechna A., Marchenko M., Khudiyi O., Lubenets V., Khuda L. , Kushniryk O., Novikov V. Hydrogen Peroxide Oxygenation of Furan-2-carbaldehyde via Easy, Green Method. // <i>Journal of Agricultural and Food Chemistry</i> . – 2019. – Vol. 67, №. 11. – P. 3114–3117 (Scopus, WoS) http://doi.org/10.1021/acs.jafc.8b06284 7. Kolman R., Khudiyi O., Kushniryk O., Khuda L. , Prusinska M., Wiszniewski G. Influence of temperature and Artemia enriched with ω-3 PUFAs on the early ontogenesis of Atlantic sturgeon, <i>Acipenser oxyrinchus Mitchilli</i> , 1815. // <i>Aquac Res.</i> – 2018. – 49 (5). – P. 1740-1751. doi:10.1111/are.13629. (Scopus, WoS) 8. Prusińska M., Khudiyi O., Kolman R., Khuda L. , Duda A., Wiszniewski G., Marchenko M., Kushniryk O. Impact of a polyunsaturated fatty acid supplement on enriching the nutritional value of brine shrimp nauplii, <i>Artemia</i> sp. // <i>Fish. Aquat. Life.</i> – 2018 – 26 (3): 173–184. https://doi.org/10.2478/aopf-2018-0019 9. Khudiyi O., Khuda L. , Kushniryk O., Prusinska M., Kolman R., Marchenko M. An effectiveness of artemia nauplii enrichment with polyunsaturated fatty acids using a supplement Easy DHA Selco // <i>Acta Biol. Univ. Daugavp.</i> – 2017. – 17 (2). – P. 169-183. (Web of Science) 10. Khudiyi O., Kushniryk O., Khuda L. , Marchenko M. Differences in Nutritional Value and Amino Acid Composition of <i>Moina macrocopa</i> (Straus) Using Yeast <i>Saccharomyces cerevisiae</i> and <i>Rhodotorula glutinis</i> as	Institute in Olsztyn (IFI) Стажування «Innovative and traditional fish production in Poland» наказ № 16-від від 17.01.2020) 3. Національний університет «Львівська політехніка», кафедра технології біологічно активних сполук, фармації і біотехнології в обсязі 6 кредитів ЄКТС (наказ №129 від 22.03.2023р.) на тему «Удосконалення методів формування фахових компетентностей студентів у сфері інженерної біотехнології з дисциплін біофізичного спрямування та технологій білкових і ферментних препаратів» (Довідка № 1074, від 17.05.2023) 4. «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (Застосування
--	--	--	---	--

				Fodder Substrates. // <i>Int Lett Nat Sci.</i> – 2018. – 68: 27-34. doi:10.18052 /www.scipress.com/ILNS.68.27. (Web of Science) 11. Шпинта Т.В., Худа Л.В. Поняття «ферменти» в курсі шкільної біології // Наукові засади підготовки фахівців природничого, інженерного-педагогічного та технологічного напрямків: Мат. II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (26-31 березня 2018 р.). – Бердянськ: БДПУ, 2018. – С.50. 12. Ткачук І.І, Худа Л.В. Формування уявлень про роль печінки на уроках біології // там само – С.51. 8. Худа Л.В., Чебан Л.М., Марченко М.М. Тренінг ЗНО – нова форма профорієнтаційної роботи // «Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи»: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції (10-11 жовтня 2019 р.). Одеса: ОНУ, 2019. – С.49-51. <i>Виконання Ліцензійних умов (пункт 38): 1, 4, 8, 10,12, 14, 15, 19 .</i> Автор близько 120 публікацій, з яких понад 20 статей у наукових виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами, чотирьох патентів, розділів в 2 колективних монографіях, підручника, рекомендованого Міністерством освіти і науки України. Учасник понад 60 міжнародних конференцій, з'їздів, симпозіумів. Індекс Гірша – 4. Заступник директора з навчально-методичної роботи НН ІБХБ, член науково-методичної ради ЧНУ. Голова етичної комісії навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів. Співавтор та виконавець держбюджетних наукових тематик (0125U001612 Метаболічний потенціал асоціацій гідробіонтів у реалізації біоремедіації мілітарних забруднень водних екосистем, 2025 р.; 0120U102118 Біотехнологічні підходи корекції функціонального стану та підвищення репродуктивного потенціалу об'єктів аквакультури 2020-2022 рр.) Співавтор міжнародних грантових пропозицій,	теоретичних знань на практиці у викладанні та науковому керівництві) (2 кредити ЕКТС, 60 год) Сертифікат від 19.05.2024 https://drive.google.com/file/d/1pRH47NyO88nbHQ_IQU_04ZCjfsCZge1/view?usp=sharing 5. Онлайн курс «Основи користування MOODLE» (3 кредити ЕКТС, 90 годин) Сертифікат від 07.04.2020 https://drive.google.com/file/d/1q4Jh-qOelxkVy3vHdWRsQM8p_8E9s3HE/view?usp=sharing 6. Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Ін-т біології та медицини», Сертифікат №056/895 від 26.12.2017 7. Inland Fisheries Institute in Olsztyn (IFI) Стажування «Innovative and
--	--	--	--	---	---

					зокрема ко-директор поданого у 2025 р. проекту NATO Emerging Security Challenges Division, SPS Programme: «War-Induced Pollution in aquatic Ecosystem in Ukraine: impact and bioremediation» Дві студентські науково-дослідні роботи, якими керувала Л.В. Худа, вибороли призові місця на Всеукраїнських конкурсах-захистах наукових робіт. Член журі II та III етапів Всеукраїнської олімпіади школярів з біології в Чернівецькій області Член журі II етапу всеукраїнського конкурсу-захисту НДР учнів-членів МАН Член журі обласного конкурсу інноваційних проектів учнівської та студентської молоді «Ideas of young people» (2024, 2025) Голова предметно-методичної комісії олімпіади з біології для професійної орієнтації вступників до ЧНУ (2020, 2022 р.) Член Українського біохімічного товариства, член гідроекологічного товариства України	traditional fish production in Poland» наказ № 16-від від 17.01.2020 8.«Оновлений Journal Citation Reports» від Clarivate (сертифікат від 8.07.2020 р.) https://drive.google.com/file/d/1SKKIUe2fAFs2jpgeOsZEG8avgFMaSJqi/view?usp=sharing ; 9. «The U.S.Approach to Conquering Academic Writing» certificate of attendance participation in lecture Jonathan Cisco 6657608c294f4ac60aff60 (Ukraine Global faculty, 29.05.2024) https://drive.google.com/file/d/19SxrL7LRd8N14rydok7AijqwJ1G1csmA/view?usp=sharing
Марценяк Ігор Валеріанович	доцент кафедри терапії, реабілітації та здоров'язберезувальних технологій ЧНУ	Чернівецький державний медичний інститут, 1992 рік закінчення, спеціальність «Лікувальна справа»,	кандидат медичних наук, 14.03.01 – нормальна анатомія. Тема: «Анатомічні	30 років	1. Хмара Т.В., Бірюк І.Г., Заморський І.І., Куковська І.Л., Савка В.Г., Марценяк І.В. Топографо-анатомічні взаємовідношення середнього і ліктьового нервів у ділянці долоні. <i>Морфологія</i>. 2025. Т. 19, вип. 4. С. 88-94. 2. Бірюк І., Хмара Т., Куковська І., Марценяк І.,	Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка 2019 р.

		кваліфікація «Лікар», диплом ЦВ № 626970, виданий 26.06.1992 р.	особливості щічної ділянки у плодів людини». Диплом ДК № 050707, виданий 05.03.2020 р. доцент кафедри ДЦ № 036124	Безкровна Н., Стефанчук В. Сучасні погляди на пренатальний морфогенез скелета кисті. <i>Клінічна анатомія та оперативна хірургія</i> . 2025. Т. 24, вип. 3. С. 81-89. 3. Бочаров А.В., Слухенська Р.В., Марценяк І.В. , Куковська І.В. Теоретико-методологічний арсенал фізичної реабілітації у закладах вищої освіти: традиційність vs інноваційність // <i>Академічні візії</i> . – 2023. – Вип. 26. – С. 1-8. 4. Слухенська Р.В., Буртник Б.Я., Куковська В.І., Куковська Л.І., Марценяк І.В. Сучасні комунікативні методики вивчення іноземної мови у ВНЗ. <i>Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі</i> . 2022. № 80, т. 2. С. 166-168. 5. Морфогенез щічної ділянки людини та цифрова поляриметрична характеристика її структур: монографія / І.В. Марценяк , І.Ю. Олійник, О.В. Цигикало та ін. Чернівці: БДМУ, 2019. 176 с. ISBN 978-966-697-804-5 6. Доцюк Л.Д., Козік Н.М., Марценяк І.В. , Куковська І.І., Логуш Л.Г. Раціональне застосування безрецептурних препаратів при найпоширеніших захворюваннях: Посібник для самостійної роботи та дистанційного навчання студентів. Чернівці, 2018. 7. Marceniak I.V. The structure changes of the fetuses buccal region soft tissues morphology in the developmen-tal dynamics / I.V. Marceniak , I.Yu. Olijnyk // 98-а підсумк. наук. конф. проф.-виклад. персоналу ВДНЗ України “Буковинський державний медичний університет” (м. Чернівці, 13, 15, 20 лютого 2017 р.): мат. конф. Чернівці: Медуніверситет, 2017. С. 31–32. 8. Куковська І. І., Луканьова С.М., Марценяк І.В. Соціально-педагогічні умови формування культури здоров’язбереження як світоглядної орієнтації студентів ВНЗ. <i>Соціальна робота та соціальне забезпечення в структурі соціальної політики України</i> : матеріали відео- конференції. 21-22 квітня 2016 р. – Чернівці:
--	--	---	--	---

					Чернівецький нац. ун-т, 2016. – С.233-236. 9. Irina Kukovska, Siergej Babczuk, Igor Marceniak. Формування норм безпечної поведінки та профілактика травматизму освітніми засобами. <i>Kształcenie zawodowe v perspektywie wspolczesnych uvaronkowan spolecznych</i> // Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2015. – P.289-300. 9. Ячнюк Ю.Б., Мосейчук Ю.Ю., Ячнюк І.О., Воробйов О.О., Романів Л.В., Марценяк І.В. Відновлювальні засоби у фізичній культурі і спорті: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації. Чернівці: ЧНУ, 2010. 387 с. (Гриф МОН (лист № 1/11-4937 від 10.06.2010 р.) 10. Фізіологія людини: навч.-метод. посіб. / Укл. Л.С. Язловицька, Г.Г. Савчук, І.В. Марценяк. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2010.– 159 с.	
Буджак Тетяна Віталіївна	заступник директора з навчально-виховної роботи Чернівецького ліцею № 3 медичного профілю Чернівецької міської ради, вчитель біології, вчитель-методист	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1991 р., «Біологія», «Біолог. Викладач біології і хімії» диплом ФВ 828706, виданий 26 червня 1991		33 роки	Буджак Т., Горбик Т. Інтеграція STEM-технологій в освітній процес: STEM-центр у дії (на прикладі Чернівецького ліцею № 3 медичного профілю Чернівецької міської ради) //Інтерактивний збірник «STEM-освіта різних регіонів України», частина 1 / Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді, Київ, 2024/ С.210-213 Буджак Т.В., Буджак В.В. Використання STEAM-технологій при формуванні в учнів поняття про екосистему // Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції з міжнародною участю / За ред. В.В. Заморова, С.П. Гвоздій, М.В. Ткаченко. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. Мечникова, 2021. –С. 67-68/ Чорней І.І., Буджак В.В., Буджак Т.В. Екологічна стежина – як вид навчально-виховної діяльності // Збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції «Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи» / За ред. В.В. Заморова, С.П. Гвоздій, М.В. Ткаченко. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – С. 62–64. Буджак В.В., Буджак Т.В., Чорней І.І. Використання	Сертифікат про проходження навчання керівників закладів загальної середньої освіти (директор, заступник директора з навчально-виховної та виховної роботи), які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання) (8 клас) у 2025/2026 навчальному році виданий Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (ресстраційний номер СТ

				методу проектів у позаурочній роботі з біології // Там само – С. 134–136. Відмінник освіти України (2003 р.) участь (2018 р., 2019 р., 2021 р.) у проведенні обласної профільної школи для обдарованих учнів «Інтелект Буковини», участь (2019 р., 2021 р.) і модерація (2019 р.) у Всеукраїнській науково-методичній Інтернет-конференції (з міжнародною участю, 2021 р.) «Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи» (з друком тез); участь (2021 р.) в експертуванні підручника «Біологія, 8 клас з поглибленим вивченням біології», автори – Задорожний К. М., Рудич М. В.; учасник складу експертів інституційного аудиту ДСЯО; участь у роботі журі: II та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з біології та екології, юних зоологів-тваринників, аграрників, садівників, квітникарів-дизайнерів імені Василя Аксєніна, обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Юний дослідник», регіонального етапу Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року - 2022» (номінація «біологія»), Всеукраїнського екологічного Хакатону X-REALITY ECOLOGICAL HACK; участь у Всеукраїнських вебінарах та конференціях «На урок»; участь в освітньому STEM-івенті «Буковина-Хмельницький»; участь у вебінарі та майстер-класі для вчителів біології та хімії м. Чернівців на тему «Практичне впровадження STEM-освіти в освітній процес»	№02125697/27173-25 від 15 грудня 2025 року) (30 годин / 1 кредит ECTS) Сертифікат тренера-педагога про проходження підготовки тренерів-педагогів (локальних тренерських команд) для забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників природничої (біологія) освітньої галузі закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання) (8 клас) у 2025/2026 навчальному році виданий Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (реєстраційний номер СТ №02125697/22151-25 від 27 жовтня 2025 року) (30 годин / 1 кредит ECTS) Сертифікат про проходження Майстер-класу: навчання для тренерів НУШ у 7-9 класах. Загальний
--	--	--	--	--	--

						курс (реєстраційний номер №О-157734 виданий ГС «Освіторія» від 19.03.2025) (15 годин / 0,5 кредит ECTS) Сертифікат про проходження Майстер-класу: навчання для тренерів НУШ у 7-9 класах. Природничий онлайн-курс (реєстраційний номер №О-160000 виданий ГС «Освіторія» від 06.04.2025) (15 годин / 0,5 кредит ECTS) Сертифікат тренера про проходження навчання за програмою підготовки локальних тренерських команд (педагогів-тренерів) природничої (біологія) освітньої галузі «Нова українська школа: перехід на цикл базового предметного навчання» виданий Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (реєстраційний номер СТ №02125697/1269-24 від 04 листопада 2024 року) (30 годин / 1 кредит ECTS) Сертифікат про проходження навчання вчителів природничої освітньої галузі
--	--	--	--	--	--	---

						закладів загальної середньої освіти за програмою «Нова українська школа: перезавантаження» виданий Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (реєстраційний номер СТ №02125697/941-24 від 24 вересня 2024 року) (30 годин / 1 кредит ECTS) Сертифікат про проходження навчання заступників керівників закладів загальної середньої освіти за програмою «Наставницький супровід реалізації Концепції «Нова українська школа: перезавантаження» виданий Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (реєстраційний номер СТ №02125697/728-24 від 27 червня 2024 року) (30 годин / 1 кредит ECTS) Свідоцтво про підвищення кваліфікації як вчителя біології СЕ № 02125697/10433-21 від 14 грудня 2021 р. Чернівецької обласної ради комунального закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області»
--	--	--	--	--	--	---

						(60 годин/2 кредита ЕКТС) Свідоцтво про підвищення кваліфікації як заступник директора з НМР СЕ № 02125697 Чернівецької обласної ради комунального закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області» (реєстраційний номер 5317-20 від 2 вересня 2020 р.) (30 годин) Свідоцтво про підвищення кваліфікації (Серія ПК-02071240 №242/2020 від «25» серпня 2020 р.) видане Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича (Тема: «Підготовка експертів до проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти») (Загальний обсяг програми – 45 годин (1,5 кредиту ЕКТС) Свідоцтво про підвищення кваліфікації як вчителя біології СЕ № 02125697 Чернівецької обласної ради комунального
--	--	--	--	--	--	--

						закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області» (реєстраційний номер 559-20 від 7 лютого 2020 р.) (30 годин)
Роженюк Олена Вікторівна	Здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, студентка III курсу	—	-	—	—